

Sygn. akt IV U 1012/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 października 2015r. w S.

odwołania H. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 13 sierpnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie H. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do niezrealizowanego świadczenia

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że H. S. (1) przysługuje prawo do niezrealizowanego świadczenia w postaci renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należnej B. B. za miesiąc lipiec 2014 roku.

Sygn. akt: IV U 1012/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 13 sierpnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.136 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił H. S. (2) prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po bracie B. B. wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła faktu przyczyniania się do utrzymania zmarłego brata i nie wykazała, że świadczenie otrzymywane przez brata nie wystarczało na zaspokojenie jego potrzeb, a także że dysponowała środkami pozwalającymi na partycypowanie w utrzymaniu brata bez uszczerbku dla utrzymania siebie i najbliższej rodziny.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła H. S. (2) wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje jej prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po B. B. za miesiąc lipiec 2014r. W uzasadnieniu stanowiska wskazała m.in, że wbrew twierdzeniom organu rentowego partycypowała w kosztach utrzymania brata B. B. poprzez uiszczanie opłat za energię elektryczną, abonament telewizyjny i telefoniczny, wywóz odpadów stałych i płynnych, dostawę gazu i wody. Ponadto uiszczała opłaty roczne ,tj. podatek od nieruchomości i ubezpieczenie domu, zakupywała opał na zimę. Oprócz pomocy materialnej opiekowała się bratem, zawoziła go do lekarzy, a w 2013r. wyremontowała dom brata. W tych okolicznościach spełnia ustawowe przesłanki do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłym bracie za miesiąc lipiec 2014r. (odwołanie wraz z załącznikami k.1-10).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując na przepisy prawa i argumentację zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.11-12).

Sąd ustalił, co następuje:

B. B. był bratem H. S. (2), który zmarł w dniu 22 lipca 2014r. w miejscowości Z. powiat (...) (kopia odpisu skróconego aktu zgonu k.106 akt rentowych). Zmarły był bezdzietnym kawalerem. Jego rodzice zmarli przed nim, przy czym jako ostatnia zmarła matka H. B. – w grudniu 2013r. Zmarły zamieszkiwał w miejscowości Z., na własnej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Razem z nim mieszkała do swojej śmierci matka H. B.. W 2013r. w domu B. B. przebywała również ubezpieczona H. S. (2) mieszkająca na stałe w G.. Ubezpieczona opiekowała się leżącą matką oraz bratem B. B., który był osobą chodzącą, ale stan jego zdrowia nie był zadowalający z uwagi na przebyty w 1991r. wypadek samochodowy, w którym doznał urazu głowy z pourazowymi napadami padaczki oraz wieloodłamowego złamania podudzia lewego. Od 31 maja 2001r. B. B. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja z 15 lutego 2002r. o ustaleniu prawa do renty k.38-39 akt rentowych). Po śmierci H. B. ubezpieczona przez trzy miesiące zamieszkiwała jeszcze z bratem B. B., a następnie zamieszkała w G. we własnym mieszkaniu. W okresie po wyprowadzeniu się ubezpieczonej a przed śmiercią B. B. – w dniu 22 lipca 2014r., ubezpieczona opiekowała się bratem w ten sposób, że odwiedzała go w domu, a na czas między odwiedzinami o pieczę nad bratem prosiła swojego krewnego B. B. zamieszkującego w tej samej wsi. Bywając u brata ubezpieczona robiła mu zakupy, ponadto zostawiała B. P. kwoty do 500 złotych miesięcznie z przeznaczeniem na zakupy dla brata. B. B. poruszał się o kuli, najczęściej jedynie w obrębie własnej posesji. Pod nieobecność ubezpieczonej zakupy dla B. B. robił B. P., przynosił mu on również węgiel, rąbał drzewo. Rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ostatnio w wysokości 748 złotych B. P. pobierał sam. Środki z renty przeznaczał na papierosy, częściowo na zakup żywności oraz leki – wówczas środki te przekazywał krewnemu B. P., który robił mu zakupy. B. B. pozostawał pod opieką neurologa i psychiatry i przyjmował leki zlecane przez tych specjalistów. Koszt zakupu leków wynosił od 80 do 100 złotych miesięcznie. Opłaty za media i inne wydatki związane z utrzymaniem budynku mieszkalnego B. B., w tym również za opał na zimę pokrywała ubezpieczona. Ubezpieczona jest emerytką, w rozpatrywanym okresie pobierała emeryturę w kwocie 2 170 złotych netto miesięcznie i pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z mężem uzyskującym dochody z tytułu pracy (zeznania świadka B. P. k.30-31 – nagranie od minuty 19 do 31 oraz zeznania ubezpieczonej k.31 – nagranie od minuty 31 do 36 i k.29v-30 – nagranie od minuty 1 do 18). W drodze przelewu z własnego rachunku bankowego ubezpieczona regulowała opłaty za telefon, telewizję, energię elektryczną - dostarczane do domu B. B., płaciła za wywóz nieczystości oraz podatek od nieruchomości (polecenia przelewu k.114-155, 118, 120-123, 125-126 akt rentowych i wyciąg z rachunku ubezpieczonej k.127-137 akt rentowych). Ubezpieczona zakupiła telewizor dla B. B. i regulowała z tego tytułu raty kredytu (umowa kredytu na zakup towaru z 4 marca 2014r. i potwierdzenia przelewu z tytułu rat za telewizor k.117, 119, 124 akt rentowych).

Po śmierci B. B., w dniu 1 sierpnia 2014r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłym bracie (wniosek k.109-110 akt rentowych). Zaskarżoną decyzją z 13 sierpnia 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej wypłaty niezrealizowanego świadczenia z przyczyn wskazanych na wstępie uzasadnienia (decyzja z 13 sierpnia 2014r. k.138 akt rentowych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej H. S. (2) okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.136 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi i dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku – małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku – innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Poza sporem pozostaje, że B. B. był bezdzietnym kawalerem, nie pozostawił zatem po sobie żony i dzieci, ani dalszych zstępnych. Nie pozostawił również innych osób uprawnionych z mocy ustawy do renty rodzinnej - art.67 ustawy emerytalnej. Wnosząc o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po B. B. ubezpieczona będąca jego siostrą wskazała, że zmarły pozostawał na jej utrzymaniu, co wyrażało się w pokrywaniu przez nią opłat za media, kosztów dowozu do lekarzy, zakupu leków i sprawowaniu ogólnej opieki nad bratem. Na dowód powyższego ubezpieczona przedłożyła polecenia przelewu z tytułu opłat za media i wyciągi z rachunku bankowego, a także dowód spłaty kredytu zaciągniętego za zakup telewizora dla brata (uzasadnienie wniosku oraz załączniki k.113-137 akt rentowych). Odmawiając ubezpieczonej wypłaty niezrealizowanego świadczenia po B. B. za miesiąc lipiec 2014r., organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie wykazała, iż przyczyniała się do utrzymania brata oraz że świadczenie, które pobierał zmarły nie było wystarczające dla pokrycia jego potrzeb.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest błędne. W pierwszej kolejności wskazać należy, że organ rentowy w żaden sposób nie odniósł się do załączonych przez ubezpieczoną do wniosku dokumentów w postaci poleceń przelewu i wyciągów z rachunku bankowego. Tymczasem dokumenty te pokazują, że wbrew twierdzeniom organu rentowego ubezpieczona partycypowała w kosztach utrzymania B. B.. Przedstawione polecenia przelewu i wyciągi dowodzą tego, że ubezpieczona pokrywała opłaty za energię elektryczną, telefon, telewizję – dostarczane do domu B. B., ponadto pokrywała koszty wywozu nieczystości z jego posesji, opłacała podatek od nieruchomości. Uiszczane przez nią kwoty były różnej wysokości – rzędu 15 złotych, 30 złotych, 40 złotych, 90 złotych, przekraczały 100 złotych, a niekiedy sięgały nawet 300 złotych (k.125, 136 akt rentowych). Do tego – jak wynika ze spójnych zeznań świadka B. P. – dochodziły kwoty wydatkowane przez ubezpieczoną na zakupy żywności, koszty dowozu B. B. do lekarza oraz zakupu opału na zimę, co stanowi jednorazowo znaczny wydatek - nawet do 2 500 złotych. Należy zauważyć, że B. B. pobierał co miesiąc rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w kwocie około 700 złotych netto miesięcznie. Z zeznań ubezpieczonej i świadka B. P. wynika, że kwotę tę zmarły przeznaczał na zakup papierosów, żywności i w miarę możliwości na leki. W ten sposób częściowo zaspokajał swoje potrzeby. Nie podważa to jednak ustalenia, że ubezpieczona co najmniej w równym stopniu – szacując skalę jej wydatków – przyczyniała się do utrzymania brata. Wydatki z tytułu opłat za media, na zakup opału, dowóz do lekarzy są bowiem istotnym elementem utrzymania osoby. Ustawodawca nie wymaga zaś, aby osoba ubiegająca się o wypłatę niezrealizowanego świadczenia ponosiła całość kosztów utrzymania osoby zmarłej skoro chodzi o wypłatę świadczenia po osobie uprawnionej np. do renty. Istotne jest, aby koszty ponoszone przez osobę wnioskującą o wypłatę niezrealizowanego świadczenia stanowiły istotny wkład w utrzymanie zmarłego świadczeniobiorcy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że H. S. (2) przysługuje prawo do niezrealizowanego świadczenia w postaci renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należnej B. B. za miesiąc lipiec 2014r.